

**TÜRK HAVA KURUMU
GENEL BAŞKANLIĞI
ANKARA**

**SPORTİF HAVACILIK KULÜPLERİ
YÖNERGESİ**

TÜRK HAVA KURUMU
GENEL BAŞKANLIĞI

HV. ve EĞT.BŞK. : 240-1540-2497-2011/10430-Eğt. ve Sport.Amt.Hv.Md.
KONU : THKY-217 Sportif Havacılık Kulüpleri Yönergesi

31 MART 2011

BAŞ EMİR

1. THKY - 217 Yönergesi gelişen günün koşulları nedeniyle THKY - 305 Eğitim ve Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği'nin içerisinde çıkarılmış ve ayrı yönerge olarak yeniden hazırlanmıştır.
2. Bu yönerge yayımlandığı tarihten itibaren THKY-305 Eğitim ve Havacılık Faaliyetleri Yönetmeliği İkinci Kısım "Havacılık Kulüpleri" bölümü çıkarılarak yürürlükten kaldırılacaktır.

Rica ederim.

Osman YILDIRIM
Genel Başkan

DAĞITIM PLANI

<u>SIRA NO</u>	<u>DAĞITIM BİRİMİ</u>	<u>MİKTAR</u>
1.	THK Genel Başkanı	1
2.	Genel Sekreteri	1
3.	Teftiş Kurulu Başkanlığı	15
4.	Adli Müşavirlik	4
5.	Yönetim ve İnsan Kaynakları Başkanlığı	4
6.	Havacılık ve Eğitim Başkanlığı	5
7.	Kaynak ve Lojistik Yönetim Başkanlığı	5
8.	Kütüphane	2
9.	Türkkuşu Genel Müdürlüğü	20
10.	Arşiv	15
11.	Havacılık Eğitim Merkezleri	10
12.	THK Şube Başkanlıkları	80
13.	THK Sportif Havacılık Kulüpleri	80
14.	THK Tarafından Desteklenen SHK	20

YAYIN GELİŞTİRME ÇİZELGESİ

KİMDEN :

KİME :

TARİH :

YAYININ

Seri No	Adı	Basım Yeri ve Tarihi	Sayfa No	Madde, Fıkra ve Bent	Satır No	Yapılacak işlem (İptal, ilave veya değişiklik)

ÖNERİLEN ŞEKİL :

GEREKÇE :

İMZA :

DEĞİŞİKLİK KAYIT ÇİZELGESİ

DEĞİŞİKLİK EMRİNİN	KONUSU	DEĞİŞİKLİK İŞLEYENİN
Sıra No Tarih ve Sayısı İşlem Tarihi		Adı Soyadı / İmzası

İÇİNDEKİLER

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL ESASLAR

<u>KONULAR</u>	<u>SAYFA</u>
1.1 Giriş	9
1.2 Amaç	9
1.3 Kapsam	9
1.4 Değişirme ve Yenileme Sistemi	9
1.5 Kısaltmalar, Tanımlar	10-12
1.6 Yetki Ve Sorumluluklar	12
1.7 Kaza ve Olaylar	12
1.8 Esaslar	12

İKİNCİ BÖLÜM SPORTİF HAVACILIK KULÜPLERİNİN TEŞKİLİ

2.1 Teşkil	13
2.2 Uygulama Esasları	13-14
2.3 Faaliyetleri	14

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SORUMLULUKLAR

3.1 THK Genel Başkanlığı	14
3.2 Türkkuşu Genel Müdürlüğü	15
3.3 Havacılık Eğitim Merkezi	15
3.4 THK Şube Başkanlığı	15
3.5 Sportif Havacılık Kulüpleri	16-17
3.6 Öğretmenler	17
3.7 Sporcular	17-18
3.8 Öğrenciler	18
3.9 Hava Aracı Sahibi	18

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM SPORTİF HAVACILIK KULÜPLERİNE VERİLECEK DESTEK

4.1 Personel Desteği	18
4.2 Eğitim Desteği	18
4.3 Malzeme Desteği	19
4.4 Bakım Desteği	19

BEŞİNCİ BÖLÜM
SPORTİF HAVACILIK KULÜPLERİ FAALİYETLERİ

5.1	Model Uçak Faaliyetleri	19-20
5.2	Yamaçparaşüt Faaliyetleri	20
5.3	Yelkenkanat Faaliyetleri	21
5.4	Paraşüt Faaliyetleri	21
5.5	Planör Uçuş Faaliyetleri	21-22

ALTINCI BÖLÜM
UÇUŞ VE YER EMNİYET KURALLARI

6.1	Genel	22
6.2	Uçuş Emniyet Kuralları	22-23
6.3	Yer Emniyet Kuralları	23

YEDİNCİ BÖLÜM
SERTİFİKA / LİSANSLARIN VERİLMESİ VE KONTROLLERİ

7.1	Sertifika /Lisansların Verilmesi	23
7.2	Sertifika/Lisansların Kontrolleri	23

SEKİZİNCİ BÖLÜM
STANDARDİZASYON

8.1	SHK' da Aranacak Standartlar	24
8.2	Standardizasyon Kontrollerinin Yapılması	24

DOKUZUNCU BÖLÜM
YAPTIRIMLAR VE ÖDÜLLER

9.1	Yaptırımlar	24-25
9.2	Ödüller	25

ONUNCU BÖLÜM
UÇUŞ MALZEMELERİNİN BAKIM VE DEPOLANMASI

10.1	Genel	25
10.2	Bakım Şartları	25-26
10.3	Depolama Şartları	26

ONBİRİNCİ BÖLÜM EKLER

EK-1	: Kaza-Olay Raporu	27
EK-2	: Malzeme Teslim Tutanağı	28
EK-3	: Öğretmen Kursu Müracaat Formu	29
EK-4	: Malzeme İstek Formu	30
EK-5	: Kurs Sonuç Raporu	31
EK-6A.1	: Model Uçak Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu	32
EK-6A.2	: Model Uçak Eğitimi R/C Yalnız Uçuş Formu	33-36
EK-6A.3	: Model Uçak Eğitimi Öğrenci Devam Çizelgesi	37
EK-6B	: Yamaçparaşüt Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu	38
EK-6C	: Yelkenkanat Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu	39
EK-6D	: Paraşüt Atlayış Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu	40
EK-6E	: Planör Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu	41
EK-7	: Yedek Paraşüt Açma Raporu	42
EK-8	: THK ile SHK Protokolü	43-44
EK-9	: Taahhütname	45
EK-10	: Yılım Sportif Havacılık Kulübü Puanlama Tablosu	46

BİRİNCİ BÖLÜM GENEL ESASLAR

1.1 GİRİŞ

Türk Hava Kurumu (THK) Uluslararası Havacılık Federasyonunun (FAI) üyesi olup Türkiye'nin havacılık federasyonu yükümlülüğünü taşır. THK, FAI'nin temsilcisi (NAC) ve ülkemizdeki tek yetkili Kurumu olarak Sportif Havacılık Kulüplerinin kurulmasını destekler, eğitim programlarının ve yönergelerinin hazırlanmasında yardımcı olur, SHK'ların kontrolünü yapar, çalışma programlarını onaylar, standartlarını belirler ve koordine eder. THK, sportif havacılığı yaymak ve ilerletmek için ortak bir ilgi/amaç içerisinde olan sporcuları ve SHK'ları temsil eden ana birimdir.

1.2 AMAÇ

Bu yönergenin amacı;

- a. Türk gençliğine, havacılık zevkini ve gururunu yaşatmak,
- b. Sportif havacılığın önemini anlatmak,
- c. Sportif havacılık branşlarında sporcu yetiştirmek,
- d. Havacılık bilgi, sevgi ve ilgisini kazandırmak,
- e. Gençlerin havacılık sporlarına katılımını teşvik etmek, havacılığa yeni başlayan ve devam etmekte olanlara yol göstermek,
- f. Emniyet kurallarını belirli koşullar içinde tüm pilot/paraşütçü ve modelcilere öğretip uygulatarak olabilecek kazaları önlemek veya azaltmak,
- g. Bünyesindeki sporculara ulusal ve uluslararası sportif havacılık faaliyetleri hakkında bilgi vermek,
- h. Havacılığa yönelik olarak etkinliği artırıcı yöntemler geliştirmek,
- i. SHK'ların teşkil, uygulama esasları ve sınırlamalarını belirlemek, bu konudaki faaliyetlerin düzenlenmesini sağlamaktır.

1.3 KAPSAM

Bu yönerge içerik olarak;

- a. Türk hava sahasında yapılacak sportif havacılık eğitim ve uçuşlarını,
- b. THK'dan sportif havacılık branşlarından her hangi birinde uçuş/atlayış yapmak ve yaptırmak için sertifika, lisans ve/veya eğitim yetkisi almış SHK ile SHK'ların faaliyetlerinde yer alan tüm pilot/paraşütçü/model uçakçı ile öğrencilere ve öğretmenlere ait esasları, bu tür faaliyetlerde uygulanması zorunlu usulleri ve standartları kapsar.

1.4. DEĞİŞTİRME VE YENİLEME SİSTEMİ

Yönergede yenileme, ekleme veya değişiklik yapma ihtiyacı doğduğunda istenilen değişiklikler ve ilaveler THKY-001 numaralı Yayınların Hazırlanması, Basımı ve İşlem Yönergesi esaslarına göre hazırlanarak THK'ya yazılı olarak bildirilir. Değerlendirme sonucunda yapılan revizyonlar yayınlanarak SHK'lara duyurulur.

1.5 KISALTMALAR, TANIMLAR

1.5.1 Kısaltmalar

THK	: Türk Hava Kurumu
FAI	: Uluslararası Hava Sporları Federasyonu
NAC	: Ulusal Hava Sporları Otoritesi
TÜRKKUŞU	: Türkkuşu Genel Müdürlüğü
SHGM	: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü
SHK	: Sportif Havacılık Kulübü
AIP	: Havacılık Enformasyon Yayını
VFR	: Görerek Uçuş Şartları
ÇHHA	: Çok Hafif Hava Araçları
YP	: Yamaçparaşüt
TYP	: Tandem Yamaçparaşüt
MYP	: Motorlu Yamaçparaşüt
YK	: Yelkenkanat
MYK	: Motorlu Yelkenkanat
MU	: Model Uçak
R/C	: Radyo Kontrollü Model Uçak

1.5.2 Tanımlar

Sportif Havacılık Kulübü (SHK): Dernekler yasasına uygun olarak kurulmuş, havacılığın bir veya birkaç branşında bu yönerge uygulama esaslarına göre faaliyet gösteren ve THK'ca desteklenen SHK'lardır.

Havacılık Eğitim Merkezi (HEM): THK faaliyetlerinin yürütüldüğü, sportif havacılık branşlarında faaliyet gösteren THK'ya bağlı havacılık eğitim merkezleridir. Görev ve yetkileri çerçevesinde THK'yı temsil eder ve THK'ya karşı sorumludur.

Havacılık Enformasyon Yayını (AIP): Türk hava sahası ve havaalanlarına ilişkin, hava seyrüseferinde temel teşkil eden ve işletme açısından önem arzeden tüm havacılık bilgilerini içeren yayınlardır.

Sporcu Lisansı: Hava sporları yarışmalarına sporcu olarak katılabilmek için, FAI adına ilgili NAC (THK) tarafından verilen ve yıllık olarak yenilenmesi gereken, sporcu olduğunu gösterir onaylı belgedir.

Görerek Uçuş Şartları: Gündoğumundan 30 dakika öncesi ile günbatımından 30 dakika sonrası arasında kalan zamanda yapılan uçuştur.

Çok Hafif Hava Aracı (ÇHHA): Havadan ağır, hareket halinde iken havanın aerodinamik yapısı üzerine etkisi ile havada dinamik olarak tutunabilen ve aşağıda belirtilen limitlerde uçan motorlu ve motorsuz hava araçlarıdır.

- Motorluların maksimum ağırlığı 495 kg.,
- Motorsuzların maksimum ağırlığı 70.5 kg.,
- Maksimum kalkış ağırlığına göre minimum sürati 65 km/h (35 knot) altında olan,
- 10.000 feet altında uçabilen (bu irtifanın üzerindeki uçuşlar özel teçhizata tabidir).

Model Uçak: İnsan taşıma yeteneği olmayan, motorlu veya motorsuz, sınırlı boyutlarda imal edilmiş hava aracıdır.

Radyo Kontrollü Model Uçak (RC): İnsan taşıma yeteneği olmayan, motorlu veya motorsuz, sınırlı boyutlarda imal edilmiş, yerden radyo frekansı yardımıyla yönlendirilebilen hava aracıdır.

Model Roket: Yerçekimine karşı aerodinamik kaldırma gücü kullanmaksızın havaya çıkan ve yere emniyetle inebilmesi için kurtarıcı mekanizması olan hava aracıdır.

Yamaçparaşütü (YP): Sabit bir yapıya sahip olmayan, elde taşınabilen, tepeden koşarak veya yerden vinç ile havalanan, pilotun kubbeye bağlı kontrol iplerini çekmesiyle iki eksende kumanda edilebilen ve pilotun bacaklarının enerjisi ile inebilen hava aracıdır.

Yelkenkanat (YK): Elde taşınabilen, tepeden koşarak, yerden vinç veya motorlu yelkenkanat römorkunda havalanabilen pilot ağırlık merkezinin yerini değiştirmesiyle iki eksende kumanda edilebilen ve pilotun bacaklarının enerjisiyle inebilen sert bir ana yapıya sahip hava aracıdır.

Motorlu Yamaçparaşütü (MYP): Sert bir ana yapıya sahip olmayan, kendisini havaya çıkarabilecek ve havada tutunmasını sağlayacak motor tertibatı bulunan hava aracıdır.

Motorlu Yelkenkanat (MYK): Kendisini karadan (tekerlekli), sudan (botlu veya floturlu), kardan (kızaklı) kaldıran ve havada tutunmasını sağlayan motor tertibatı olan hareketli kumanda yüzeyleri ile iki eksende kumanda edilebilen ağırlık merkezi hareketli hava aracıdır.

Paraşüt: Yer çekiminin aksi yönünde, üzerine havanın yapmış olduğu etkileri kullanan, katlanabilen, belirlenmiş bir yükseklikten atlayarak düşüş hızına bağlı olarak ve havanın kaldırma prensibinden hareketle otomatik veya isteğe bağlı açılan ve yer çekimine tabi olarak yere inilmesini sağlayan kuşam tertibatı , kubbe ve kanat profilden oluşan bir hava aracıdır.

Planör: Uçuş esnasında sabit aerodinamik tepkimeler üreten yüzeyler sayesinde kaldırma gücü oluşturabilen, havadan ağır motorsuz hava aracıdır.

Uçak: Hareket verici güç kaynağıyla hareket eden sabit kanatlı bir hava aracıdır.

Öğrenci: THK veya SHK tarafından açılan kurslara katılan pilot/paraşütçü/model uçakçı adaylarıdır.

Sporcu: THK veya SHK tarafından açılan kurslarda eğitimlerini başarıyla bitiren amatör pilot/paraşütçü/model uçakçılardır.

Öğretmen: THK tarafından açılan öğretmenlik kursunu başarı ile bitirerek öğretmen sertifikasını almış kişilerdir.

1.6 YETKİ VE SORUMLULUKLAR

Bu yönergenin uygulanmasından;

- (1) THK Genel Başkanı, Genel Sekreteri, Başkanlar ile Müdürleri,
- (2) Türkkuşu Genel Müdürü,
- (3) Havacılık Eğitim Merkez Müdürleri,

- (4) THK Şube Başkanları,
- (5) SHK Başkanları,
- (6) SHK Öğretmenleri,
- (7) SHK Sporcuları,
- (8) SHK Öğrencileri ve
- (9) Hava aracı sahipleri sorumludur.

1.7 KAZA VE OLAYLAR

1.7.1 Genel

Kaza ve olay bildirme, ele alma ve rapor etmenin amacı en kısa zamanda ve en hızlı yolla zarar görme tehdidi altında olan hava veya yer olayına karışıp kazazede olan kişilere azami acil yardım ve tıbbi müdahale sağlamaktır. Benzer kazaların ve olayların tekrarını önlemektir.

1.7.2 Kaza ve Olayların Bildirilmesi

Her şeyden önce öğretmenlerin sorumluluğu altında yapılan uçuş/atlayışlarda acil durum ve yaralanma ile sonuçlanan kaza ve rapor edilmesi gereken her türlü olaylar “**EK-1 Kaza-Olay Raporu**” doldurularak aynı gün THK’ya gönderilir. Ölümle sonuçlanan kazalarda süratle kaza yeri emniyete alınır, derhal Cumhuriyet Savcılığına ve THK’ya haber verilir. Yetkili kuruluşlar geldikten sonra kaza yeri yetkililere teslim edilir.

1.8 ESASLAR

Bu yönetmelik, SHK’ların, FAI kurallarında belirtilen ve faaliyet sahasına giren sportif havacılık branşlarındaki aktiviteler konusunda uygulanacak esasları açıklar. SHK’lar faaliyet gösterdikleri sahalarda, THK ve/veya SHGM sertifikalı öğretmenler vasıtasıyla kurs açabilir ve/veya THK’nın açtığı kurslardan yararlanabilirler.

İKİNCİ BÖLÜM SPORTİF HAVACILIK KULÜPLERİNİN TEŞKİLİ

2.1 Teşkil

- (1) Havacılık Kulübü kurulması için yapılması gerekli işlemler ile ilgili dokümanlar, Şube Başkanlığı aracılığıyla THK Genel Başkanlığından talep edilir. THK, talep makamına Yönerge ve Taslak Havacılık Kulübü Tüzüğünü gönderir. SHK, 5253 sayılı Dernekler Kanunu esaslarına göre kuruluş işlemlerini tamamlar. SHK’nın THK tarafından desteklenebilmesi için öncelikle bu yasal işlemler tamamlanmalıdır.
- (2) SHK Tüzüğü, THK Tüzüğü’nün amaçları doğrultusunda hazırlanır.
- (3) Tüzüğünde belirttiği havacılık branşları konusundaki imkân ve kabiliyetlerini kapsayan bilgileri (yer, malzeme, teçhizat ve mevcut üyelerin uğraştıkları havacılık branşları) THK’ya ve bölgesindeki THK Şube Başkanlığına bildirir.

2.2 Uygulama Esasları

- (1) SHK öğretmenleri aynı anda hem öğretmenlik hem de SHK başkanlığı yapamaz.

- (2) SHK' nın havacılık faaliyetleri konusundaki standardizasyon kontrolü THK tarafından yapılır ve bu husus SHK tüzüğünde açıkça belirtilir.
- (3) SHK' lar yıllık faaliyet planlarını ve çalışma programlarını her yıl 31 Ekim'e kadar THK' ya gönderirler.
- (4) SHK öğretmenleri;

a. Model Uçak branşında; THKY-308 Model Uçak Okulu Yönergesi ve THKY-211 Havacılık Kol ve Kulüpleri Yönergesi'nde belirtilen sertifika şartlarına ve uygunluklarına göre yetkilendirilirler.

Model uçak branşında ayrıca; Serbest Model Uçak Rehber Öğretmen sertifikası olanlar sadece serbest model uçak başlangıç ve tekamül kursları açabilirler. Serbest model uçak ileri tekamül kurslarını, rehber öğretmen tekamül kursu almış öğretmenler açabilir. Model Roket Rehber Öğretmeleri, model roket başlangıç ve tekamül kursu açabilir. R/C Model Uçak Rehber Öğretmenleri, yalnızca R/C model uçak başlangıç kursu açabilirler.

b. Yamaçparaşüt branşında; THKY-311 Yamaçparaşüt Uçuş ve Eğitim Yönergesi'nde belirtilen sertifika şartlarına ve uygunluklarına göre yetkilendirilirler.

c. Yelkenkanat branşında; THKY-312 Yelkenkanat Uçuş ve Eğitim Yönergesi'nde belirtilen sertifika şartlarına ve uygunluklarına göre yetkilendirilirler.

d. Paraşüt branşında; THKY-306 Paraşüt Okulu Eğitim ve Öğretim Yönergesi'nde belirtilen sertifika şartlarına ve uygunluklarına göre yetkilendirilirler.

e. Planör branşında; THKY-307 Planör Uçuş Okulu Eğitim Yönergesi ve SHGM'den onaylı Planör Uçuş Öğretmenliği Eğitim El Kitabı'nda belirtilen sertifika şartlarına ve uygunluklarına göre yetkilendirilirler.

2.3 Faaliyetleri

SHK' lar;

- (1) FAI' nin faaliyet sahasına giren sportif havacılık branşlarında eğitim ve havacılık faaliyetlerinde bulunmalıdır. Tüzüklerinde faaliyet gösterecekleri amatör sportif havacılık branşı/branşları yer almalıdır.
- (2) Lisans seviyesindeki (SHGM'de tescilli zorunlu hava araçları için) eğitim işlemleri için SHGM'den yetki belgesi almadıkça kurs açamazlar.
- (3) SHK üyeleri ile öğrenciler amaç dışı hizmet için zorlanamaz.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM SORUMLULUKLAR

3.1 THK Genel Başkanlığı

- (1) Destekleme kapsamında bulunan ve SHK tarafından hazırlanan tüzüğün hukuki incelemesini yaparak görüşünü bildirmekten,
- (2) SHK' nın desteklenme konusunda incelemede bulunmak ve uygunluğuna müteakip “**EK-8 THK ile SHK Protokolü**” nü onaylamaktan,

- (3) İlgili yönergeleri THK web sayfasında yayınlamaktan,
- (4) SHK'ların havacılıkla ilgili yıllık çalışma ve eğitim programlarını inceleyip onaylamak ve birer nüshalarını ilgili SHK'ya ve HEM'e göndermekten,
- (5) Kurs/eğitim amaçlı malzeme isteğinde bulunan SHK'ların talebini inceleyerek ilgili başkanlık/müdürlük ve HEM'ler kanalıyla imkanlar dahilinde dağıtımını sağlamaktan,
- (6) THK'nın onay vermesi ile SHK tarafından organize edilen şampiyonada talep edilen ihtiyaçları (mali destek hariç) imkânlar nispetinde HEM'ler aracılığıyla karşılamaktan,
- (7) Mülkiyeti THK'ya ait olan, kira getirisi bulunmayan ve boş durumdaki büro, işyeri vb. yerlerin THK Genel Başkanlığın olurları doğrultusunda, SHK'lara kira ödenmeden kullandırılmasını, ancak ortak gider katılımında hisselerine düşenin ödenmesini sağlamak ve takibini yapmaktan,
- (8) SHK'ya taşınmaz mal tahsis edildiği takdirde buna uygun sözleşme yapmaktan,
- (9) Kira ödemeden kullanma süresinin en fazla iki yıl olarak belirlenmesini ve işlemlerin bu doğrultuda yapılarak takip edilmesini sağlamaktan,
- (10) Tahsis edilen taşınmaz malın amacı dışında kullanılması halinde sözleşmenin fesih edilerek bir ay içerisinde taşınmaz malın boşaltılması ile ilgili işlemleri yürütmekten,
- (11) Malî konularla ilgili yol göstermekten,
- (12) SHK hava araçlarının bakım sözleşmelerinin koordinesinde bulunmaktan,
- (13) SHK'lara kullanılmak üzere teslim edilen hava araçları ve malzemelerinin Şube Başkanlığı demirbaşına aldırılmasını sağlamaktan,
- (14) SHK'ların yurt genelinde yaygınlaştırılması için gerekli tanıtım faaliyetlerini yürütmekten,
- (15) SHK faaliyetlerinin imkanlar nispetinde yazılı, görsel basında duyurulmasını sağlamaktan,
- (16) Uçantürk dergisinde SHK faaliyetlerine yer vermekten,
- (17) SHK'lara amaçları doğrultusunda THK tarafından yayınlanan kitap, dergi, eğitici ve tanıtıcı broşürleri göndermekten sorumludur.

3.2 Türkkuşu Genel Müdürlüğü

- (1) SHK'ya bağlı branş öğretmenleri ve hava araçlarının kayıtlarını tutmak ve faaliyetlerini takip etmekten,
- (2) Eğitim yönetmelikleri hazırlamaktan,
- (3) Devamlı uçulacak hava sahalarını belirlemek, SHGM'ye bildirmek, kontrol etmek ve/veya SHK'lara sorumluluk vermekten,
- (4) HEM ve/veya SHK öğretmenlerinin eğitim ve standartlarını kontrol etmek ve lisans/sertifika vermekten,
- (5) Lisans ve sertifikaların imtiyazları dahilinde kullanılmasını sağlamaktan,
- (6) THK Genel Başkanlığı'nca protokolü onaylanan SHK'ya faaliyet yılı içerisinde kullanılmak ve yıl sonunda iade alınmak üzere belirli sayıda Yamaçparaşüt Sertifikası ve Pilot Seviye Kartı'nı göndermekten,
- (7) SHK'nın THK'dan yetki alarak düzenlemiş oldukları şampiyonalara imkanlar dahilinde yarışmacı, gözlemci, jüri veya hakem katılımını sağlamaktan,
- (8) HEM'lere gönderilmesi kararlaştırılan malzemeleri "**Ek-2 Malzeme Teslim Tutanağı**" ile birlikte teslim etmekten,
- (9) SHK'lara ait hava araçlarının yapılacak bakım sözleşmesi ile bakımlarını yetkisi olan branşlarca ücreti karşılığında yapmaktan,
- (10) THK, gerek gördüğü branşlarda yetkisi dahilinde bakım kursu vermekten,
- (11) THK ile bakım sözleşmeleri yapılan SHK'lara ait hava araçlarının uçuşa elverişlilik kontrollerini yaptırmak ve sertifikalarını yeniletmekten,
- (12) Düzenli kontrol ve bakımları yapılmamış hava araçlarının uçmasına engel olmaktan,

- (13) Kaza-kırım sonucunda uçuşa elverişliliğini yitiren hava araçlarını kayıttan düşmekten sorumludur.

3.3 Havacılık Eğitim Merkezi

- (1) THK tarafından verilen görevleri yerine getirmekten,
- (2) Kendi bölgesinde faaliyet gösteren SHK'ların faaliyetlerinde koordinatörlük yapmaktan,
- (3) THK Şubeleri aracılığıyla belirlenen kriterlere esas malzemeleri eğitim süresi içerisinde kullanılması amacıyla SHK'lar arasında dağıtımını yapmaktan,
- (4) THK'nın herhangi bir havacılık faaliyetinde SHK ve/veya sporcularını görevlendirmesi halinde uçuş/atlayış malzemesini görev bitimine kadar geçici olarak ilgili SHK'ya göndermekten,
- (5) Yapılan havacılık organizasyonları hakkında basın ve yayın kuruluşlarına bilgi vermekten,
- (6) Öneri ve/veya aksaklıklarla ilgili rapor tutmak ve THK'ya göndermekten sorumludur.

3.4 THK Şube Başkanlığı

- (1) SHK kurulması için gerekli çalışmaları yapmak ve kuruluş evraklarını THK Genel Başkanlığına göndermekten,
- (2) SHK faaliyetlerinin arttırılması çalışmalarına katkıda bulunmaktan,
- (3) HEM ve SHK'lar ile yakın ilişki, yardımlaşma ve dayanışma içerisinde olmaktan,
- (4) Sorumluluğundaki SHK adına model uçak (R/C hariç) malzeme talebinde bulunmaktan,
- (5) HEM tarafından Şube Başkanlığına teslim edilen eğitim malzemelerinin kayıtlarını tutmak, SHK'ya teslim tutanağı karşılığında vermek ve malzemelerin geçici olarak verilmesi halinde kurs sonunda teslim alarak 7 gün içerisinde HEM'e iade edilmesinden,
- (6) Yapılan havacılık organizasyonları hakkında THK Basın Yayın Halkla ilişkiler ve Tanıtım Müdürlüğü ile kurulacak koordinenin ardından basın ve yayın kuruluşlarına bilgi vermekten sorumludur.

3.5 Sportif Havacılık Kulüpleri

- (1) Sportif havacılık faaliyetlerini, Türk Sivil Havacılık Mevzuatı, FAI kuralları, THK Yönergeleri ve bu yönergeye uygun olarak yürütmekten,
- (2) Eğitim, kurs ve şampiyonalar konusundaki teknik ve personel destek taleplerini THK'ya 31 Ekim tarihine kadar bildirmekten,
- (3) Her yıl, Kasım ayı içerisinde; bir sonraki yılın yıllık faaliyet planı ve programı ile mevcut yıla ait faaliyet raporunu göndermekten,
- (4) Yıllık faaliyet planında belirtilen kursların eğitim programını kursiyer sayısını belirterek kurs başlama tarihinden en az 15 gün, kursiyer isim listesini ise kursun başladığı gün THK'ya göndermekten,
- (5) SHK ile ilgili herhangi bir değişiklik (yönetim, eğitim, malzeme, öğretmen, iletişim vb. gibi) olduğu takdirde, değişiklikleri en kısa sürede THK'ya bildirmekten,
- (6) THK tarafından SHK'ya bedelsiz ve geçici olarak tahsis edilen taşınmaz malı SHK amaçları doğrultusunda kullanmaktan,
- (7) Yapacağı faaliyetlerle ilgili olarak mülki ve idari amirleri bilgilendirmek ve gerekli yazılı izinleri almaktan,
- (8) Bölgesinde sportif havacılık faaliyetlerinin ve etkinliğinin artırılması maksadıyla, bağlı bulunduğu THK Şube Başkanlığı, HEM ve THK ile yakın ilişki, yardımlaşma ve dayanışma içerisinde bulunmaktan,
- (9) Dini Bayramlarda fitre-zekât zarfı ile kurban derisi ve bağırsak toplanmasında THK Şubelerine yardımcı olmaktan,

- (10) THK'nın, HEM'lerin ve sportif havacılığın tanıtımını yapmaktan,
- (11) Sportif havacılık branşlarında kurs açabilmek için o branşın öğretmeni ile protokol yapmaktan,
- (12) Hava araçlarının kayıtlarını tutmak ve tescili zorunlu hava araçlarının tescilini yaptırmaktan,
- (13) SHK bünyesinde yapılan faaliyetlerin düzenli olarak ilgili kayıt defterlerine işlenmesini sağlamaktan,
- (14) SHK öğretmenine ve sporculara ait uçuş kayıt defterlerini kontrol etmek ve onaylamaktan,
- (15) Yapacağı faaliyetlerde SHK bünyesindeki hava araçlarının (sigorta yapılması zorunlu olanlar), öğretmen ve sporcuların gerekli sigortalarının yaptırılmasını ve evraklarının tam olarak tutulmasını sağlamaktan,
- (16) Bünyesindeki sporculara ulusal ve uluslararası havacılık faaliyetleri hakkında bilgi vermek ve katılım için teşvik etmekten,
- (17) THK'dan onay almak kaydıyla şampiyona düzenlemeye talip olmaktan ve yarışmalara takım hazırlamaktan,
- (18) En az 2 yılda bir sportif havacılık dallarından birinde yarışma düzenlemekten,
- (19) SHK ve/veya THK tarafından düzenlenecek yarışmalara yılda en az bir kez katılmaktan,
- (20) Yapılan havacılık organizasyonları hakkında THK Basın Yayın Halkla ilişkiler ve Tanıtım Müdürlüğü ile kurulacak koordinenin ardından basın ve yayın kuruluşlarına bilgi vermekten sorumludur.
- (21) Faaliyetlerinde THK'ya ait yönetmelik, yönerge, talimat, el kitabı ve eğitim dokümanlarına göre hareket edildiğini kontrol etmekten,
- (22) THK tarafından açılan kurslara katılmak isteyen adayların ilgili Şube Başkanlığı vasıtasıyla başvuru formlarını THK'ya gönderilmekten,
- (23) SHK'ya kurs faaliyetinin gerçekleşmesi için gönderilen her türlü malzemenin amaç dahilinde kullanılmasını ve uygun şartlarda depolanmasını sağlamaktan,
- (24) Eğitimlerde uçuş/atlayış yeterliliği onaylanmış güvenli hava araçları ile uçuş/atlayış yapılmasını sağlamak,
- (25) Yetkisi dahilindeki malzemelerin bakım ve onarımlarını yapmaktan, yetkisi dışındaki malzemelerin ise protokol esasları dahilinde THK'da yaptırmaktan,
- (26) Düzenli kontrol ve bakımları yapılmamış, uçuşa elverişlilik sertifikası olmayan hava araçlarını uçuşlarda kullanmamak, sorumluluğundaki mevcut malzeme ve teçhizatın bakımı konusunda her türlü tedbiri almaktan,
- (27) Bölgesinde uçuş ve yer emniyet kurallarına uymayan kişileri HEM'e ve THK'ya bildirmekten,
- (28) Lisans ve sertifikaların yetki dahilinde kullanılmasını sağlamaktan,
- (29) Faaliyetlerini yaptığı alanlarda sosyal ihtiyaçlara cevap verecek imkanlar yaratmaktan,
- (30) Faaliyet gösterdikleri branşlarda üye sayısını (18 yaş ve üstü) artırmaktan,
- (31) 18 yaşın altında olanları THK Şube Başkanlıkları bünyesinde kurulan Genç Kanatlar Topluluğuna üye yapmaktan,
- (32) Havacılık branşlarının okullarda ve tüm gençliğe tanıtılmasını sağlamaktan,
- (33) SHK adına yapılan tahsilatlarda dernek alındı makbuzunu kullanmaktan sorumludur.

3.6 Öğretmenler

- (1) Bağlı bulunduğu HEM ve THK Şube Başkanlığı ile yakın ilişki, yardımlaşma ve dayanışma içerisinde olmaktan,
- (2) Sertifikasının imtiyazları dahilinde görev yapmaktan,
- (3) Kursa katılan öğrencilerin kurs evraklarını kontrol etmek, eksik belgelerini tespit etmek, eksikliklerin tamamlanmasını sağlamak ve eksik belgesi olanlara uçuş/atlayış yaptırmamaktan,

- (4) Kursta kullanılan her türlü malzemenin amaç doğrultusunda kullanılmasını ve depolanmasını sağlamaktan,
- (5) Yetkisi dahilinde yapacağı onarımları hava aracına ait sicil defterine kaydetmekten,
- (6) Görev verilmesi halinde havacılık faaliyetlerine THK adına katılmaktan,
- (7) Görev yapacağı SHK ile protokol yapmaktan,
- (8) HEM tarafından yapılacak standardizasyon kontrolü sınavlarına katılmaktan,
- (9) Lisans/sertifikanın yenileme kontrolleri, tazeleme eğitimleri ve periyodik muayene kontrollerini zamanında yaptırmaktan,
- (10) Geçerli ferdi kaza ve tedavi giderleri sigortası olmadan uçuş/atlayış yapmamak ve yaptırmamaktan,
- (11) Bölgesinde uçuş ve yer emniyet kurallarına uymayan kişileri iyi niyet çerçevesinde uyarmaktan ve SHK yetkililerine bildirmekten sorumludur.

3.7 Sporcular

- (1) Bir SHK' ya kayıtlı olmaktan (18 yaş ve üzerindeki),
- (2) Faaliyetlerini THK Yönergeleri ve bu yönergeye uygun olarak yapmaktan,
- (3) THK'dan onaylı sertifika/lisansa sahip olmak ve süresinde yeniletmekten,
- (4) Sahip olduğu sertifikanın kendisine verdiği yetki dahilinde uçuş/atlayış yapmaktan,
- (5) Ferdi kaza ve tedavi giderleri sigortası yaptırmadan uçuş/atlayış yapmamaktan,
- (6) Hava aracının uçuşa elverişlilik raporunun ve sigortalarının geçerliliğini kontrol etmek ve süresinde yeniletmekten,
- (7) THK tarafından görev verilmesi halinde uçuş/atlayış için aldığı malzeme ve teçhizatı amacına uygun kullanmak, izinsiz başkalarına vermemek ve kullandırmamak, kullandıktan sonra tam ve eksiksiz olarak teslim etmekten,
- (8) Malzemenin kullanımında azami özeni göstermek, malzemeyi korumak, malzemeyi teslim alırken ve teslim ederken faal olduğunu kontrol etmekten,
- (9) Kendi ihmalden kaynaklanan bir nedenle ve/veya yetkisi olmadığı halde malzeme bakımı yapması sonucunda SHK malzemesine zarar vermesi halinde zararı karşılamaktan,
- (10) Görev verilmesi halinde milli bayramlar ve özel günlerde THK adına faaliyette bulunmaktan,
- (11) THK ve sportif havacılığın tanıtımına katkıda bulunmak ve örnek sporcu olmaktan,
- (12) Bölgesinde uçuş ve yer emniyet kurallarına uymayan kişileri SHK öğretmeni ve yetkililerine bildirmekten sorumludur.

3.8 Öğrenciler

- (1) SHK bünyesinde faaliyetleri sırasında bu yönergede belirtilen kural ve talimatlara uymaktan,
- (2) Kendileri için hazırlanan eğitim programına tam ve zamanında katılmaktan,
- (3) Öğretmenin talimatlarına riayet etmekten,
- (4) Uçuş ve eğitimlerde disiplin dışı davranışlarda bulunmamaktan,
- (5) Keyif verici madde ve alkol kullanmamaktan,
- (6) Uçuş teçhizatı ve malzemelerini korumak ve kollamaktan,
- (7) Bir SHK' ya kayıtlı olmaktan (18 yaş ve üzerindeki), sorumludur.

3.9 Hava Aracı Sahibi

- (1) Hava aracını yetkili kuruma kayıt ve/veya tescilini yaptırmaktan,
- (2) Uçuşa elverişlilik sertifikasını ve sigortalarını süresinde yenilemekten,
- (3) Hava aracının bakımlarını ve onarımlarını yetkili kişilere düzenli olarak yaptırmaktan,

- (4) Uçacak/atlayacak/uçuracak pilotun/paraşütçünün/model uçakçının sertifika/lisansının, hava aracına ve göreve uygunluğunu kontrol etmekten,
- (5) Hava aracının limitleri dahilinde kullanılmasını sağlamaktan sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

SHK'YA VERİLECEK DESTEK

4.1 Personel Desteği

SHK, ihtiyaç halinde THK, HEM ve diğer SHK'lardan öğretmen, hakem, gözlemci, teknik eleman, jüri vb. destek talebinde bulunabilir.

4.2 Eğitim Desteği

- (1) SHK, bünyesinde görevlendirmek üzere öğretmen yetiştirilmesi için THK'dan eğitim talebinde bulunabilir.
- (2) Bünyesinde öğretmeni olmayan SHK'lar, THK kurslarına bölgesindeki THK Şube Başkanlığı kanalıyla kontenjan durumuna göre öğrenci gönderebilir.
- (3) Ayrıca; yönetmelik, yönerge, talimat, el kitabı, spor kodu vb. dokümanları THK'dan talep edebilir.
- (4) Öğretmen pilotu olmayan SHK, öğretmen pilotu yetiştirmek üzere **“EK-3 Öğretmen Kursu Müracaat Formu”** ile THK'ya talepte bulunabilir. Bu durumda olan SHK'lara THK tarafından açılan öğretmenlik kurslarında öncelik tanınır.

4.3 Malzeme Desteği

- (1) Malzemeler, THK'nın **“EK-4 Havacılık Eğitim Merkezleri”**ne gönderilir. Yeni kurulacak HEM'lere malzeme desteği kuruluşuna müteakip yapılır. HEM'ler ihtiyaca bağlı olarak sorumluluk bölgelerinde bulunan SHK'lara THK Şubesi aracılığıyla malzemelerin kontrollü olarak dağıtımını planlar ve takibini yapar.
- (2) Malzemelerin SHK'lara dağıtımında; kulübün yayınlanan kural ve talimatlara uymasına, sporcu sayısı ve öğretmeni bulunmasına, aktiflik durumuna, THK faaliyetlerindeki etkinliğine vb. gibi kriterlere bakılarak karar verilir (bünyesinde öğretmeni bulunmayan SHK'lara kalıcı olarak uçuş teçhizatı ve malzeme tahsisi yapılmaz, bu durumdaki SHK'lara uçuş teçhizatı ve malzemeler sadece eğitimler için geçici olarak gönderilir).
- (3) THK'nın herhangi bir havacılık faaliyetinde SHK ve/veya sporcularını görevlendirmesi halinde uçuş/atlayış malzemesi görev bitimine kadar geçici olarak tahsis edilir.
- (4) SHK; yıllık faaliyet planı doğrultusunda açacağı kursun başlangıç tarihinden en geç bir ay öncesinde malzeme talebini **“EK-5 Malzeme İstek Formu”** ile (model uçak için rehber öğretmen sertifikası fotokopisi yazıya iliştilmesi zorunludur) bölgesindeki Şube Başkanlığına yapar.
- (5) Teslim alınan malzemeler (MU hariç) kurs bitiminden sonra 7 gün içinde faal ve temiz olarak alındıkları Şube Başkanlığına teslim edilir.
- (6) Malzeme desteği, YP kursu için kursa katılacak öğrenci sayısının yarısını, MU kursu için öğrenci sayısını geçmeyecektir.
- (7) 2 yıl üst üste faaliyette bulunmayan ve yıllık çalışma programını onaylatmayan SHK'lara malzeme desteğinde bulunulmaz.
- (8) Talep edilen malzemelerin gönderilmesi ve alınmasında nakliye ücretleri SHK tarafından karşılanır.

4.4 Bakım Desteği

- (1) THK, yetkili olduğu branşlarda vereceği bakım hizmetlerini, protokol esasları doğrultusunda ücreti karşılığında sağlar.
- (2) Hava araçlarının bakım ve kontrolleri (paraşüt ve yamaçparaşüt için) ile ilgili talepler Şube Başkanlığı vasıtasıyla THK'ya gönderilir.
- (3) Malzemelerin gönderilmesi ve alınmasında nakliye ücretleri SHK tarafından karşılanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM SPORTİF HAVACILIK KULÜPLERİ FAALİYETLERİ

5.1 Model Uçak Faaliyetleri

- (1) SHK faaliyetleri; FAI kuralları ve yürürlükte olan THKY-308 Model Uçak Okulu, THKY-211 Havacılık Kol Kulüpleri yönergesinde belirtilmiş kural ve tahditler çerçevesinde yapılır.
- (2) Eğitim, THK'dan serbest model uçak rehber öğretmen, radyo kontrol rehber öğretmen ve model roket rehber öğretmen sertifikasına sahip öğretmenlerce verilir.
- (3) SHK'da görevli öğretmen; serbest model uçak başlangıç, tekamül, R/C başlangıç ve model roket kursları açabilir. Kurs bitiminde, **“EK-6 Kurs Sonuç Raporu”** ve **“EK-7/A Model Uçak Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu”, EK-7/A.1” Model Uçak Eğitimi R/C Yalnız Uçuş Formu” EK-7/A.2” Model Uçak Eğitimi Öğrenci Devam Çizelgesi”** THK'ya gönderir.
- (4) SHK envanteri ve SHK üyelerinde bulunan R/C model uçağına ait frekanslar kurs sorumlu öğretmenince kayıt altına alınarak THK'ya yazılı olarak bildirilir.

5.2 Yamaçparaşütü Faaliyetleri

- (1) SHK faaliyetleri; FAI kuralları ve yürürlükte olan THKY-311 Yamaçparaşüt Uçuş ve Eğitim Yönergesi ve Yamaçparaşüt Öğretmen Pilot Eğitim ve Uygulama El Kitabı'nda belirtilen kurallar çerçevesinde yapılır.
- (2) Eğitimler, THK'dan Öğretmen Pilot sertifikasına sahip kategorisi yeterli olan yamaçparaşüt öğretmenlerince verilir.
- (3) Kulüp, kurs sonunda düzenleyeceği sertifika ve pilot seviye kartları için Yamaçparaşüt Kısmından sertifika numarası talep eder. Bu işlemten sonra kulüp sırasıyla, **“EK-6 Kurs Sonuç Raporu”, EK-7/B Yamaçparaşüt Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu”, “Kursiyer Pilot Seviye Kartları”, “Kursiyer Sertifikaları”** varsa **“EK-8 Yedek Paraşüt Açma Raporu”** ve **“EK-1 Kaza Raporu”** ve diğer belgeleri düzenleyerek onay için (kursiyerlere ait 2'şer adet fotoğrafla birlikte) Türkkuşu Genel Müdürlüğü ÇHHA Uçuş Eğitim Okulu'na gönderir. Sertifika/lisanslar onaya müteakip SHK'ya iade edilir.
- (4) Kulüp öğretmenleri, yıl sonunda yapılacak olan seminer ve standardizasyon sınavına gelirken; yıl içerisinde yanlış doldurulan ve henüz kullanılmamış sertifika ve pilot seviye kartlarını, SHK başkanı tarafından onaylı öğretmen pilot uçuş kayıt defterini, yenilenmiş ise sağlık raporu ve sigorta poliçesini ve yıl sonu faaliyet raporunu beraberlerinde getireceklerdir.
- (5) Kulübe gönderilen sertifika ve pilot seviye kartları ile yetiştirilen kursiyer sayılarının eşleşmemesi, kulüp öğretmenin eksik evrakının bulunması halinde durum düzeltilinceye kadar kulübün bir sonraki faaliyetine onay verilmez.

5.3 Yelkenkanat Faaliyetleri

- (1) SHK faaliyetleri; FAI kuralları ve yürürlükte olan THKY-312 Yelkenkanat Uçuş ve Eğitim Yönergesinde belirtilen kurallar çerçevesinde yapılır.
- (2) Eğitimler, THK'dan Öğretmen Pilot sertifikasına sahip kategorisi yeterli olan yelkenkanat öğretmenlerince verilecektir.
- (3) Kurs sonunda **“EK-6 Kurs Sonuç Raporu”**, **EK-7/C Yelkenkanat Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu”**, varsa **“EK-8 Yedek Paraşüt Açma Raporu”** THK'ya gönderilir. Sertifika/lisanslar onaya müteakip SHK'ya iade edilir.

5.4 Paraşüt Faaliyetleri

- (1) SHK faaliyetleri; FAI standartları ve yürürlükte olan THKY-306 Paraşüt Okulu Eğitim ve Öğretim Yönergesi'nde belirtilmiş kurallar çerçevesinde yapılır.
- (2) SHK'nın öğrenci yetiştirebilmesi için THK'dan onaylı paraşüt öğretmene sahip olması gerekir.
- (3) Kurs sonunda **“EK-6 Kurs Sonuç Raporu”** ve **EK-7/D Paraşüt Atlayış Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu”**, varsa **“EK-8 Yedek Paraşüt Açma Raporu”** THK'ya gönderilir. Sertifika/lisanslar onaya müteakip SHK'ya iade edilir.

5.5 Planör Uçuş Faaliyetleri

- (1) SHK faaliyetleri; FAI kuralları, THKY-307 Planör Uçuş ve Eğitim Yönergesi, SHGM'den onaylı Talimatlar ve El Kitapları çerçevesinde yapılır.
- (2) SHK'nın öğrenci yetiştirebilmesi için SHGM'den onaylı Planör Uçuş Öğretmenliği sertifikasına sahip öğretmenin olması gerekir.
- (3) SHK'da görevli öğretmen planör başlangıç ve “A brövesi” kursu açabilir. SHK öğretmeni/öğretmenlerinin kontrol yetkileri yoksa, tüm kontroller THK tarafından yapılır.
- (4) SHK üyeleri sportif planörçü/yarışmacı eğitimleri için THK'na müracaat ederek tekamül ve ileri tekamül eğitimleri talep edebilirler.
- (5) Planör uçuş öğretmenleri ve sporcularının sertifika/lisans yenileme işlemleri THK tarafından SHT-1J Planör Pilotluğu Lisanslandırma Talimatına göre yapılır.
- (6) SHK'lar düzenledikleri kurslarda kendilerine üye öğretmenlerin SHGM tarafından öğretmenlik sertifikalarına konulan tahditlerinin kaldırılması amacıyla THK'ya başvurarak gözlemci/kontrol öğretmeni talep edebilirler.
- (7) SHK sporcuları/öğretmenleri yapılan uçuşların geçerliliğini sağlamak için uçuş günü sonunda yapılan uçuşları planör uçuş formlarına ve planör uçuş defterlerine (logbook) kaydederler.
- (8) Kurs sonunda **“EK-6 Kurs Sonuç Raporu”**, **EK-7/E Planör Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu”** ve öğrencilere ait Planör Uçuş Eğitim Değerlendirme Fişi bir nüshası THK'ya gönderilir. Sertifika ve bröveler onaya müteakip SHK'ya iade edilir.
- (9) SHK öğretmenleri ve sporcuların teknik kontrolleri, tazeleme eğitimleri ile kalite/kategori sınav ve uçuşları THK yönergeleri ve SHGM onaylı el kitapları ve talimatlarına göre THK tarafından yapılır.

ALTINCI BÖLÜM

UÇUŞ VE YER EMNİYET KURALLARI

6.1 Genel

Havacılık: Disiplin, çalışkan ve aktif olma, dikkat, dinç ve sağlıklı bir vücut, psikolojik durum kontrolü, öğrenme ve kendini geliştirme isteği gibi özellikler gerektirir. Havacılıkta güvenliğin sağlanabilmesi için tüm sporcuların doğru bilgi edinerek devamlı öğrenme gayreti içinde bulunması, kişisel yeteneklerini, kendisinin ve hava aracının sınırlarını bilmesi, beklenen veya beklenmeyen durumlara karşı hazırlıklı olup ona göre davranması, risk faktörlerini doğru değerlendirmesi, seçeneklerini açık tutması, tetikte olup etrafında olup bitenin farkında olması gerekir.

Tüm sporcular için uçuş ve yer emniyet kuralları ilgili branşların talimatları doğrultusunda uygulanır. Ayrıca SHK ve SHK faaliyetlerine katılanlar aşağıda belirtilen hususlara uymak zorundadırlar.

6.2 Uçuş Emniyet Kuralları

- (1) Uçuş/atlayışlar görecelik uçuş şartlarında (VFR) gün doğumu ile gün batımı arasında yapılır.
- (2) Uçuş emniyetini riske sokacak ve görüş referansının bulunmadığı büyük bulut kümelerinde kalkış yapılmamalı, uçuşta ise bulut içine girilmemelidir.
- (3) Uçuş/atlayışlarda hava koşulları hakkında şüphe duyuluyorsa uçuş/atlayış yapılmamalıdır.
- (4) Uçuş/atlayışlarda yedek paraşüt (MU hariç) bulundurmamak zorunludur.
- (5) YP ve YK pilotları uçuşlarda kask kullanmak zorundadır. Ayrıca güvenliği artırıcı kıyafet (bot, eldiven, dizlik, tulum, vs.) giyilmelidir.
- (6) Uçuş/atlayışlarda her türlü tehlikeli hareketten kaçınılmalıdır.
- (7) YP' de su üzerinde yapılacak emercensi uçuş eğitimlerinde can yeleği kullanmak zorunludur.
- (8) Öğrenci, sporcu ve öğretmenler, sağlık durumları uçuş/atlayışa elverişli olmadığına uçuş/atlayış yapmamalıdır.
- (9) Tüm öğrenci, sporcu ve öğretmenler, bireyi zorlayan ve performansını azaltan her türlü durumdan (alkol, düzensiz beslenme, ilaç, uyku düzensizliği, düşük fiziksel kondisyon vs.) kendisini korumak zorundadır.
- (10) Öğretmen kontrolü haricinde sertifikası/lisansı olmayanlar yalnız uçuş/atlayış yapamaz.
- (11) Uçuş/atlayışlar, yönergelerde ve/veya hava araçlarının uçuş el kitaplarında belirtilen limitleri dahilinde yapılır.
- (12) Hava araçlarının pilotları; imtiyazları dahilinde uçuş yapmak, uçuş esnasında hava trafik kurallarına uymak, diğer hava araçlarını gözetlemek, onlardan kaçınmak ve uçuş kabiliyeti yönünden kendinden daha az kabiliyetteki hava araçlarına geçiş önceliği tanımak zorundadır.
- (13) Paraşüt atlayışlarında (T-10 paraşütü hariç) otomatik açma cihazı bulundurmamak zorunludur.
- (14) Tandem (yolcu) uçuş/atlayışlarda koltuk sigortası, SHGM'de tescilli zorunlu olan hava araçlarının uçuşlarında ise ayrıca 3 üncü şahıslara karşı mali mesuliyet sigortası yaptırılmadan uçuş yapılamaz.
- (15) İl, ilçe ve diğer yerleşim bölgeleri ile açık hava toplantıları üzerinde yetkili otoriteden özel izin alınmadıkça uçuş yapılamaz.

- (16) Havaalanları ve terminal kontrol sahalarında, o bölgenin kontrolünden sorumlu otoritelerden izin alınmadan uçuş yapılamaz.
- (17) Askeri bölgeler, yasak ve tahditli sahalar ile fotoğraf çekilmesi yasak alanlar üzerinde yetkili otoritelerden izin alınmadan uçuş yapılamaz.
- (18) Amatör pilot/paraşütçüler ancak Türkiye AIP'inde ve bu yönetmelikte yayınlanmış bulunan sivil havacılıkla ilgili kuralları uygulamak şartıyla uçuş yapabilirler.

6.3 Yer Emniyet Kuralları

- (1) Her uçuş/atlayış öncesi ve sonrasında uçuş/atlayışla ilgili olarak planlama ve kritik yapılmalıdır.
- (2) Hava aracının uçuş öncesi ve sonrasında bakım ve kontrolleri yapılmalıdır.
- (3) Uçuş öncesi hazırlıklar sırasıyla gözden geçirilmelidir.
- (4) Uçuş/atlayışlarda telsizli yer emniyet görevlisi ve sağlık personeli bulundurulmalıdır.
- (5) Çevre güvenliği ve yer emniyeti sağlanmadan motorlu hava araçları çalıştırılmamalı, motor kontrolleri yapılmamalıdır.
- (6) Motorlu hava araçlarının çalıştırma işlemi sırasında yangın söndürme cihazı bulundurulmalıdır.
- (7) R/C uçuşlarında emniyet kaideleri göz önünde tutularak insan topluluğu ve yerleşim yerleri üzerinde kesinlikle uçuş yapılmamalıdır.
- (8) R/C modelleri ile yanıcı veya patlayıcı madde (MU yakıtı hariç) taşınmamalıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM SERTİFİKA/LİSANSLARIN VERİLMESİ VE KONTROLLERİ

7.1 Sertifika/Lisansların Verilmesi

SHK tarafından yapılan kurslarda verilecek sertifika/lisansların verilme usulleri SHGM mevzuatları, onaylı el kitapları, FAI kuralları ve ilgili branşların THK yönergelerinde açıklandığı şekilde uygulanır.

7.2 Sertifika/Lisansların Kontrolleri

- (1) SHK'larda faaliyet gösteren sertifika/lisans sahibi tüm sporcuların gerekli sağlık şartlarına uygunluğunu gösteren geçerli bir sağlık raporuna ve ferdi kaza sigortasına (MU hariç) sahip olmaları zorunludur.
- (2) Öğretmenlerin (MU'da sadece RC rehber öğretmenleri) kalite kontrol sınavları yıllık olarak Türkkuşu'nda yapılır.
- (3) MU'da serbest ve roket rehber öğretmenleri 5 yılda bir tazeleme eğitimine tabi tutulur.
- (4) FAI sporcu lisansı THK tarafından verilir. FAI sporcu lisanslarının geçerlilik süresi bir yıldır.
- (5) THK'dan sertifika/lisans sahibi öğretmenlerin sertifika/lisans yenileme/tazeleme işlemleri HEM ve/veya THK tarafından yapılır. SHGM'den sertifika/lisans sahibi sporcuların sertifika/lisans yenileme/tazeleme işlemleri ise SHGM mevzuatları, el kitapları çerçevesinde THK tarafından yapılır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM STANDARDİZASYON

8.1 SHK' da Aranacak Standartlar

- (1) THK amaç ve vizyonuna uygun olarak SHK' nın temsil edilebileceği bir ofise sahip olması,
- (2) Uçuş malzemelerinin uygun koşullarda depolanabileceği kapalı ve emniyetli bir alana sahip olması,
- (3) SHK tabelasında ve yapılacak etkinliklerde THK logosunun birlikte kullanılması, THK dışında yapılacak yazışmalarda THK desteğinin belirtilmesi,
- (4) SHK' larda SHK flaması, THK flaması, Türk Bayrağı ve Atatürk posteri bulunması,
- (5) SHK' ya üye öğrenci, sporcu ve öğretmenlere ait şahsi dosyaların bulundurulması,
- (6) “**Ek-9 Türk Hava Kurumu ile Sportif Havacılık Kulübü Protokolü**”, “**Sportif Havacılık Kulübü ile SHK Öğretmeni Protokolü**” arasında yapılan protokollerin dosyalanması,
- (7) Ayrıca MU' da THKY-308 ve 211 Yönergelerinde belirtilen Havacılık Kulüpleri Teşkil ve Uygulama esasları da göz önünde bulundurulur.

8.2 Standardizasyon Kontrollerinin Yapılması

HEM ve/veya THK tarafından her yıl haberli ve habersiz olarak yapılacak standardizasyon kontrollerinde aşağıda belirtilen ana hususlar değerlendirilir;

- (1) SHK ofisinin durumu, üye kayıtları, yazışmaları, öğrenci-sporcu ve öğretmenlere ait şahsi dosyaları, uçuş kayıtları ve sigortaları,
- (2) SHK faaliyetlerinin FAI kuralları, THK Yönergeleri ve bu yönerge kapsamında yapılabilecek yapılmadığı,
- (3) Yıllık faaliyet planı ve programına uyulup uyulmadığı,
- (4) Kullanılan eğitim malzemelerinin durumu ve işlerliği,
- (5) SHK binası ve eğitim alanlarının uygunluğu.

DOKUZUNCU BÖLÜM YAPTIRIMLAR VE ÖDÜLLER

9.1 Yaptırımlar

- (1) SHK faaliyetlerine katılanlar THK Yönergeleri ve bu yönergelerde belirtilen kurallara uymak zorundadır.
- (2) Bu yönerge talimat ve kurallarına aykırı hareket eden kulüp öğretmenlerine ilkinde uyarı, tekrarında ihtar verilir ve durumları kayıt altına alınır. Olayın devam etmesi halinde ise öğretmenler kurulu kararına kadar öğretmenlik yetkisi askıya alınır.
- (3) SHK' nın faaliyetlerinde HEM ve/veya THK' nın haberli-habersiz kontrolleri sırasında THK' nın amaç ve vizyonuna aykırı hareket edildiğinin tespit edilmesi halinde SHK' ya verilen destek kesilir.
- (4) Tüm öğretmenler (MU' da serbest ve roket rehber öğretmenleri hariç) her yıl sonunda THK tarafından Türkkuşu' nda yapılacak olan genel seminere katılmak zorundadır. Buna katılmayan öğretmenlerin düzenleyecekleri faaliyetlere onay verilmeyecektir.
- (5) Kalite kontrol sınavlarına katılmayan öğretmenlerin yetkisi geçersiz olacaktır.

- (6) Kalite kontrol sınavlarında başarısız olan ve 2 yıl üst üste faaliyette bulunmayan kulüp öğretmenleri tazeleme eğitimine tabi tutulur. Bu eğitim ilgili branşların yönerge usullerine göre yapılır.
- (7) Şube Başkanlığından “**EK-10 Taahhütname**” imzalanarak eğitim amaçlı alınan malzeme ve teçhizattan SHK başkanı ve kullanıcılar sorumludur. Malzeme ve teçhizatlar SHK’ nın eğitim faaliyetlerinde yetki doğrultusunda kullanılır. Eğitim dışı faaliyetlerde özel ve ticari amaçlar için kullanılamaz. Yetkisi olmadığı halde uçuş/atlayış ve diğer malzemeleri özel ve ticari amaçları için kullananlar, kullanılmasına müsaade edenler meydana gelebilecek her türlü kazadan ve doğacak hukuki durumlardan birinci derecede sorumlu olup bu durumda, Şube Başkanlığı, HEM ve/veya THK’ nın dolaylı veya direkt herhangi bir sorumluluğu olmayacaktır. Bu tür durumlara yol açan SHK’lara verilen destek kesilir.
- (8) SHK, aldığı uçuş/atlayış teçhizat ve malzemelerini faal olarak teslim etmek zorundadır. Faaliyetler sırasında teçhizat ve malzemenin kısmen ve/veya tekrar kullanılmayacak şekilde zarar görmesi halinde teçhizat ve malzeme HEM ve/veya THK’ya gönderilir. Türkkuşu’nda yapılan inceleme ve değerlendirme sonucunda tespit edilen hasar bedeli SHK’ dan tahsil edilir.
- (9) Kulüpler ve/veya kulüp öğretmenleri branşlarında sertifika kontrol kursları düzenleyemez.
- (10) Öğrenci, sporcu ve öğretmenlerin yapılan kontrollerde;
  - a. Uçuş ve eğitimlerde disiplin dışı davranışlarda bulunması,
  - b. Uçuş ve yer emniyet kurallarını ihlal etmesi,
  - c. Uçuş teçhizat ve malzemelerinin kullanılmasında gerekli özeni göstermemesi,
  - d. Uçuş teçhizat ve malzemeleri amaç dışı kullanması,

vb. gibi durumların tespit edilmesi halinde HEM ve/veya THK tarafından uyarılarak durumları dosyalarına işlenir, bunu tekrarlayanlara ise HEM, THK ve SHK imkanları kesilir.

9.2 Ödüller

THK Yönergeleri ile bu yönerge kuralları ve talimatlarına göre faaliyetlerini yürüten SHK, THK’ nın destek ve faaliyetlerinden öncelikli olarak yararlanır. Ayrıca her yıl THK tarafından “**EK-11: Yılın Sportif Havacılık Kulübü Puanlama Tablosu**”na göre yapılacak değerlendirme sonucunda her branşta ayrı olmak üzere “**Yılın Sportif Havacılık Kulübü**” seçilecektir. Yılın SHK’ sı olarak seçilen SHK’ ya yıl sonunda Türkkuşu’nda yapılacak törenle “**Yılın Sportif Havacılık Kulübü Belgesi**” ve şilti takdim edilecek olup, ayrıca THK Genel Başkanlığınca ödüllendirilecektir.

ONUNCU BÖLÜM UÇUŞ MALZEMELERİNİN BAKIM VE DEPOLANMASI

10.1 Genel

Pilot/paraşütçülerin/model uçakçılarının kendilerini güvende hissetmelerinin en iyi yollarından biri de teçhizat ve malzemenin iyi durumda olmasıdır. Sürekli bakım, düzgün ve temiz depolama, uçuş öncesi teçhizat ve malzemenin kontrolü, havada/yerde meydana gelebilecek birçok problemden pilot/paraşütçü ve model uçakçıları koruyacaktır.

SHK, öğrenci, sporcu ve öğretmenler, uçuş teçhizat ve malzemelerinin bakım ve depolanmasında ilgili branşların yönerge talimatları doğrultusunda hareket etmek zorundadır. Ayrıca aşağıda belirtilen hususlara dikkat edilmelidir.

10.2 Bakım Şartları

- (1) Hava aracının kullanımı için gerekli olan çeklist ve kısıtlamalar her hava aracının üretici firması tarafından yayınlanan kullanım kılavuzları ve/veya uçuş/bakım el kitaplarında bulunmaktadır. Hava aracının bakımı bu kullanım kılavuzları ve/veya uçuş/bakım el kitaplarına göre uygulanır.
- (2) Hava aracının herhangi bir yerinde kullanımdan kaynaklı yıpranmanın sonucu olarak veya kaza sonucu bir hasar meydana gelmişse bunun zamanında belirlenmesi ve ihmal edilmeden yetkili kişilerce onarılması gerekir.
- (3) Tescilli hava araçlarında meydana gelen hasarların onarımları SHGM ve üretici firma tarafından yetkilendirilmiş teknik kişiler tarafından yapılır.
- (4) Her uçuştan sonra hava aracının durumu hava aracı sicil defteri/bakım formuna işlenir.
- (5) Eski veya fazla kullanımdan dolayı yıpranmış hava araçları (planör hariç) sık sık kontrol edilmeli ve teste tabi tutularak uçuşa elverişliliği onaylanmalıdır.

10.3 Depolama Şartları

- (1) SHK'lar uçuş teçhizat ve malzemelerini uygun koşullarda saklamak ve korumak için emniyetli ve kapalı bir alana sahip olmalıdır.
- (2) Bu alan uçuş teçhizat ve malzemelerine zarar verecek böcek, haşere ve kemirgen hayvan barındırmamalıdır.
- (3) Uçuş teçhizat ve malzemelerinin bulunduğu alanda kimyasal ve yanıcı madde bulunmamalıdır.
- (4) Depo şartlarında ısı 18-22 derece, nem % 40-60 arasında olmalıdır.
- (5) Teçhizat ve malzemeler direkt olarak güneş ışığına maruz bırakılmamalıdır.
- (6) Uçuş teçhizat ve malzemeleri üst üste 2 adetten fazla konulmamalıdır.
- (7) Uçuş teçhizat ve malzemelerinin zeminle direkt temas etmemesi için gerekli tedbir alınmalıdır.

ONBİRİNCİ BÖLÜM EKLER

EK-1	: Kaza-Olay Raporu
EK-2	: Malzeme Teslim Tutanağı
EK-3	: Öğretmen Kursu Müracaat Formu
EK-4	: Havacılık Eğitim Merkezleri
EK-5	: Malzeme İstek Formu
EK-6	: Kurs Sonuç Raporu
EK-7A.1	: Model Uçak Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu
EK-7A.2	: Model Uçak Eğitimi R/C Yalnız Uçuş Formu
EK-7A.3	: Model Uçak Eğitimi Öğrenci Devam Çizelgesi
EK-7B	: Yamaçparaşüt Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu
EK-7C	: Yelkenkanat Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu
EK-7D	: Paraşüt Atlayış Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu
EK-7E	: Planör Uçuş Eğitimi Sertifika/Brövelere Esas Bilgiler Formu
EK-8	: Yedek Paraşüt Açma Raporu
EK-9	: THK ile SHK Protokolü
EK-10	: Taahhütname
EK-11	: Yılın Sportif Havacılık Kulübü Puanlama Tablosu

KAZA/OLAY RAPORU

KAZA YAPAN PİLOT/PARAŞÜTÇÜ/MODEL UÇAKÇI (ve/veya yolcunun) ADI SOYADI	
KAZA/OLAYIN TARİH VE SAATİ	
KAZA/OLAYIN YERİ	
UÇUŞ MAKSADI	
UÇUŞ/ATLAYIŞ YAPILAN YER	
HAVA ARACININ TİPİ/TESCİLİ	
HAVA ARACININ KAYITLI OLDUĞU KULÜP	
KAZA/OLAYIN ÖZETİ VE METEOROLOJİ DURUMU	
ÖLÜ VE YARALI DURUMU	
HAVA ARACININ HASAR DURUMU	
KAZA/OLAYIN TAHMİNİ NEDENLERİ	
ÖNLEM VE ÖNERİLER	
YAPILAN İŞLEM	
UÇUŞ/ATLAYIŞ ÖĞRETMENİ: YER ÖĞRETMENİ :	

SHK BAŞKANI

MALZEME TESLİM TUTANAĞI

S.NO	MALZEMENİN CİNSİ	MİKTARI	MALZEMENİN DURUMU	DÜŞÜNCELER

Yukarıda belirtilen ..... kalem malzemeyi teslim aldım.

TESLİM ALAN

TESLİM EDEN

ONAY

Havacılık Eğitim Merkez Müdürü

THK ..... ÖĞRETMENLİK KURSU MÜRACAAT FORMU

ADI SOYADI: TC. KİMLİK NO: BABA ADI: ANA ADI: DOĞUM YERİ: DOĞUM TARİHİ: CİNSİYETİ: KAN GRUBU: *SAĞLIK RAPOR TARİHİ: SERTİFİKA/LİSANS SEVİYESİ: SERTİFİKA/LİSANS NO: SERTİFİKA/LİSANS TARİHİ:	*TOPLAM UÇUŞ/ATLAYIŞ: (Sorti/Saat) EĞİTİM DURUMU: MESLEĞİ:	FOTOĞRAF
<u>NÜFUSA KAYITLI OLDUĞU CÜZDANIN</u> İL: İLÇE: MAHALLE KÖY: CİLT NO: AİLE SIRA NO: SIRA NO:	VERİLDİĞİ YER : VERİLİŞ NEDENİ: VERİLİŞ TARİHİ: KAYIT NO:	

* ile işaretli bölümler, Model Uçak Öğretmenlik Eğitimine katılacak adaylar için zorunlu değildir.

Bağlı olduğu Havacılık Kulübü:

Yukarıda bilgileri yazılı sporcunun Türk Hava tarafından açılacak.....
 öğretmenlik eğitimi kursuna katılımının sağlanmasını arz ederim. ..../...../.....

SHK Başkanı
 Adı Soyadı
 (İmza-Mühür)

YAZIŞMA ADRESİ:

Tel:

E-Mail:

Faks:

**HAVACILIK EĞİTİM MERKEZLERİ
VE SORUMLULUK BÖLGELERİ**

İNÖNÜ HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	SELÇUK HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	ÇORLU HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	ANTALYA HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	ERZİNCAN HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	ADANA HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	BURSA HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	SAMSUN HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	URFA HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ	DOĞU KARADENİZ HAVACILIK EĞİTİM MERKEZİ
Ankara ve İlçeleri	İzmir ve İlçeleri	İstanbul ve İlçeleri	Antalya ve İlçeleri	Erzincan ve İlçeleri	Adana ve İlçeleri	Bursa ve İlçeleri	Samsun ve İlçeleri	Urfa ve İlçeleri	Trabzon ve İlçeleri
Eskişehir ve İlçeleri	Denizli ve İlçeleri	Çanakkale ve İlçeleri	Konya ve İlçeleri	Sivas ve İlçeleri	Mersin ve İlçeleri	Kütahya ve İlçeleri	Bolu ve İlçeleri	Antakya ve İlçeleri	Tokat ve İlçeleri
Düzce ve İlçeleri	Manisa ve İlçeleri	Tekirdağ ve İlçeleri	Isparta ve İlçeleri	Yozgat ve İlçeleri	Osmaniye ve İlçeleri	Bilecek ve İlçeleri	Amasya ve İlçeleri	Kayseri ve İlçeleri	Erzurum ve İlçeleri
Kırşehir ve İlçeleri	Aydın ve İlçeleri	Kırklareli ve İlçeleri	Burdur ve İlçeleri	Tunceli ve İlçeleri	Kilis ve İlçeleri	Yalova ve İlçeleri	Çorum ve İlçeleri	Van ve İlçeleri	Rize ve İlçeleri
Sakarya ve İlçeleri	Uşak ve İlçeleri	Edirne ve İlçeleri	Karaman ve İlçeleri	Gümüşhane ve İlçeleri	Gaziantep ve İlçeleri	Balıkesir ve İlçeleri	Çankırı ve İlçeleri	Şırnak ve İlçeleri	Artvin ve İlçeleri
Kırıkkale ve İlçeleri	Muğla ve İlçeleri	Zonguldak ve İlçeleri	Niğde ve İlçeleri	Bitlis ve İlçeleri	Kahramanmaraş ve İlçeleri	Kocaeli ve İlçeleri	Kastamonu ve İlçeleri	Hakkari ve İlçeleri	Ardahan ve İlçeleri
		Bartın ve İlçeleri	Aksaray ve İlçeleri	Ağrı ve İlçeleri	Malatya ve İlçeleri	Karabük ve İlçeleri	Ordu ve İlçeleri	Siirt ve İlçeleri	Kars ve İlçeleri
			Nevşehir ve İlçeleri	Bingöl ve İlçeleri	Elazığ ve İlçeleri		Giresun ve İlçeleri	Batman ve İlçeleri	Bayburt ve İlçeleri
				Muş ve İlçeleri	Adıyaman ve İlçeleri			Diyarbakır ve İlçeleri	Iğdır ve İlçeleri
								Mardin ve İlçeleri	

MALZEME İSTEK FORMU

...../.....dönem .....bölgesinde gerçekleştirilecek olan
.....
eğitimi için kurs süresince kullanılmak üzere aşağıda belirtilen sayıda personel ve malzeme desteğine
ihtiyaç bulunmaktadır.

Gereğinin yapılmasını arz ederim. .... / ..... / .....

Personel İhtiyacı:

Malzeme İhtiyacı:

SHK BAŞKANI
Adı-Soyadı
İmza

NOT: Model uçak için rehber öğretmen sertifikası fotokopisi dilekçe ekine konulacaktır.

KURS SONUÇ RAPORU

..... BÖLGESİ ..... DÖNEMİ

..... KURS SONUÇ RAPORU

BAŞLADIĞI TARİH :
 BİTTİĞİ TARİH :
 GÖREVLİ PERSONEL :
 KATILAN KURSİYER ADEDİ :
 TAMAMLAMA UÇUŞU İÇİN KATILANLAR :
AMATÖR UÇUŞU İÇİN KATILANLAR :

TOPLAM:

KURSU BİTİREN KURSİYER ADEDİ :
 DOKTOR KARARI İLE AYRILANLAR :
 SAKATLIK NEDENİYLE AYRILANLAR :
 EKSİK EVRAK NEDENİYLE AYRILANLAR :
 DİSİPLİNSİZLİK NEDENİYLE AYRILANLAR :
 SINAVDA BAŞARISIZLIK NEDENİYLE AYRILANLAR :
 UÇUŞTA BAŞARISIZLIK NEDENİYLE AYRILANLAR :
 UÇUŞU EKSİK KALAN KURSİYER ADEDİ :
KENDİ İSTEĞİ İLE AYRILANLAR :

TOPLAM:

TOPLAM KURSİYER UÇUŞ ADEDİ :
 TOPLAM AMATÖR UÇUŞ ADEDİ :
TAMAMLAMA UÇUŞ ADEDİ :

TOPLAM:

VERİLEN BAŞLANGIÇ SERTİFİKASI :
 VERİLEN DİĞER LİSANS / SERTİFİKALAR :
 EMRİN TARİH VE NO'SU :
 KURSLA İLGİLİ DİĞER HUSUSLAR :

...../...../.....

**MODEL UÇAK EĞİTİMİ
R/C YALNIZ UÇUŞ FORMU**

KONTROLUNA KADAR UÇUŞ TOPLAMI		DEĞERLENDİRME		KANATLAR YALNIZ	
SAAT	SORTİ	PUANI	PİLOTAJI	UÇABİLİR	UÇAMAZ

ÖĞRENCİNİN :

Adı Soyadı :

İmzası :

ÖĞRETMENİN :

Adı Soyadı :

İmzası :

KONTROL ÖĞRETMENİNİN :

Adı Soyadı :

İmzası :

ONAY

...../...../.....

SHK/Kolu Başkanı

MODEL UÇAK R/C EĞİTİMİ UÇUŞ DEĞERLENDİRME FORMU

Sorti Adeti		DEĞERLENDİRME A - B	Alınabilecek Not		150
Öğretmenle beraber			Alınan Not		
Yalnız			Not Yüzdesi		
Toplam Uçuş saati			Pilotaj Değ.		

Uçuş Öncesi Hazırlık	Maksimum Not (9)			
Harici Kontroller	0	1	2	3
Mtr.Çalış.Önceki işl.	0	1	2	3
Motor çalıştırma ve ayar	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Kalkış ve Tırmanış	Maksimum Not (21)			
Gaz açma ve rule	0	1	2	3
İstikamet tutuş	0	1	2	3
Sürat kontrolü	0	1	2	3
Kalkış ve yerden kesilme	0	1	2	3
Kumanda koordinesi	0	1	2	3
Yatış kontrolü	0	1	2	3
Pisti terkediş	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Düz ve Ufki Uçuş	Maksimum Not (18)			
Düz uçuşa geçiş ve ist.	0	1	2	3
İrtifa kontrolü	0	1	2	3
Etraf kontrolü	0	1	2	3
Düz uçuş kontrolü	0	1	2	3
Sürat kontrolü	0	1	2	3
Yatış kontrol	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Dönüşler ve Serileri	Maksimum Not (15)			
Yatışlar	0	1	2	3
Kumanda beraberliği	0	1	2	3
Yatışların aksine kumanda	0	1	2	3
90 derecelik dönüşler	0	1	2	3
180 derecelik dönüşler	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Gazlı ve Gazsız Perdovites	Maksimum Not (12)			
Başlama	0	1	2	3
Yatış ve hareketin devamı	0	1	2	3
P.V.den çıkış ve kumanda	0	1	2	3
Çıkış düzgünlüğü	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Süzülüş ve Alçalış	Maksimum Not (12)			
Süzülüş açısı başlama	0	1	2	3
Yatış karşılama	0	1	2	3
Kumanda koordinesi	0	1	2	3
Düz uçuşa geçiş	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Meydan Turu ve İniş	Maksimum Not (27)			
Rüzgar altına giriş	0	1	2	3
Gaz kesme ve sürat	0	1	2	3
Son 90 derecelik dönüş	0	1	2	3
Pisti karşılama	0	1	2	3
Yatışları karşılama	0	1	2	3
Son toplamalar	0	1	2	3
İniş üç nokta	0	1	2	3
İniş iki nokta	0	1	2	3
İniş rulesi	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Pas Geçme	Maksimum Not (12)			
Karar verme	0	1	2	3
Gaz açma	0	1	2	3
Sürat ve yatış karşılama	0	1	2	3
İrtifa alma	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Mecburi İniş	Maksimum Not (12)			
Yer seçimi	0	1	2	3
Sürat kontrolü	0	1	2	3
İniş için son toplama	0	1	2	3
İniş	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Uçuş ve Emniyet İstekleri	Maksimum Not (12)			
Emniyet tedbirlerine uyumu	0	1	2	3
Dikkatin devamı	0	1	2	3
İstek ve arzusu	0	1	2	3
İşe olan ciddiyeti	0	1	2	3
Alınan Toplam Not				

Öğrenci
Adı ve Soyadı:
İmzası :

Öğretmen
Adı ve Soyadı:
İmzası :
Tarih :

Not : Değerlendirme: % 0-49 katılım belgesi
% 50-69 (A) öğretmenle uçar
% 70-100 (B) yalnız uçar.

Tarih:

R/C UÇUŞ EMNİYET TAAHHÜTNAMESİ

R/C Uçuş kursunu bitirip sertifika almaya hak kazanan şahısların modellerini uçururken uyması gereken hususlar:

1. Frekans olarak, sadece Kısa mesafe Erişimli Telsiz (**KET**) Yönetmeliğinin tahsis ettiği frekansları kullanacağımı,
2. Model uçaklar da kesinlikle metal pervane kullanmayacağımı,
3. R/C model uçak uçuşunu:
  - a. Hava alanlarından en az 9 km uzakta,
  - b. En az futbol sahası büyüklüğünde,
  - c. Çevresinde yüksek gerilim hattı ve GSM şebeke vericileri bulunmayan,
  - d. Yerleşim alanlarından uzakta uçuş yapacağımı,
4. 9 km dışında yoğun uçuş faaliyetleri olan hava alanı bölgesinde 350 metreden fazla irtifada uçuş yapmayacağımı,
5. Uçuş yapılacak alanda birden fazla model uçak uçurulacak ise, frekans koordinasyonu yapacağımı,
6. Öğrenmiş olduğum çalıştırma, yer kontrolleri ve uçuş emniyetinden kesinlikle taviz vermeyeceğimi,
7. R/C Hava modelleri ile yanıcı veya patlayıcı madde (model uçak yakıtı hariç) taşımayacağımı taahhüt ederim.

TEBELLÜĞ EDEN

Adı ve SOYADI

İmza

TEBLİĞ EDEN

Adı ve SOYADI

İmza

MODEL UÇAK EĞİTİMİ ÖĞRENCİ DEVAM ÇİZELGESİ

S.NO	KURSUN ADI		KURSUN TARİHİ	KURSUN YERİ		KURSIYER DEVAM DURUMU									
	ADI	SOYADI	DOĞUM YERİ	BABA ADI	DOĞUM TARİHİ	1 GÜN	2 GÜN	3 GÜN	4 GÜN	5 GÜN	6 GÜN	7 GÜN	8 GÜN	9 GÜN	10 GÜN
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															

SHK Öğretmeni
Adı Soyadı
İmzası

SHK Başkanı
Adı Soyadı
İmzası

YAMAÇPARAŞÜT UÇUŞ EĞİTİMİ SERTİFİKA/BRÖVELERE ESAS BİLGİLER FORMU

...../.....dönem .....bölgesinde gerçekleştirilen .....kursuna katılan kursiyerlerin bilgileridir.

S.No	Adı Soyadı	TC Kimlik No	Sertifika almayı hak ettiği tarih	Yaptığı Uçuş Sorti / saati	Baba adı	Doğum yeri ve yılı	Sağlık rapor tarih	Kan grubu	Öğrenim durumu	Adresi telefonu ve e-maili

SHK Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Sorumlu Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Başkanı
Adı Soyadı ve İmzası

YELKENKANAT UÇUŞ EĞİTİMİ SERTİFİKA/BRÖVELERE ESAS BİLGİLER FORMU

...../.....dönem .....bölgesinde gerçekleştirilen .....kursuna katılan kursiyerlerin bilgileridir.

S.N o	Adı Soyadı	TC Kimlik No	Sertifika almayı hak ettiği tarih	Yaptığı Uçuş Sorti / saati	Baba adı	Doğum yeri ve yılı	Sağlık rapor tarih	Kan grubu	Öğrenim durumu	Adresi telefonu ve e-maili

SHK Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Sorumlu Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Başkanı
Adı Soyadı ve İmzası

PARAŞÜT EĞİTİMİ SERTİFİKA/BRÖVELERE ESAS BİLGİLER FORMU

...../.....dönem .....bölgesinde gerçekleştirilen .....kursuna katılan kursiyerlerin bilgileridir.

S.No	Adı Soyadı	TC Kimlik No	Sertifika Türü	Sertifika No	Baba Adı	Doğum Yeri ve Yılı	Atlayış Adedi	Sağlık Rapor tarihi	Sertifika almayı hak ettiği tarih	Adresi -Telefonu ve E-maili

SHK Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Sorumlu Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Başkanı
Adı Soyadı ve İmzası

PLANÖR UÇUŞ EĞİTİMİ SERTİFİKA/BRÖVELERE ESAS BİLGİLER FORMU

S.NO	ADI SOYADI	TC KİMLİK NO	DOĞUM YERİ-TARİHİ	BABA ADI	Ç/K SAAT SORTİ	YALNIZ SAAT SORTİ	ALMAYA HAK KAZANDIĞI SERTİFİKA /BRÖVE UÇUŞ TARİHİ	KURS AYRILIŞ TARİHİ - NEDENİ	ÖĞRENİM DURUMU	ADRES-TELEFON -E-POSTA

SHK Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Sorumlu Öğretmeni
Adı Soyadı ve İmzası

SHK Başkanı
Adı Soyadı ve İmzası

YEDEK PARAŞÜT AÇMA RAPORU

YER VE TARİH :
PİLOT/PARAŞÜTÇÜ ADI SOYADI :
GÖREVİ :
UÇUŞ /ATLAYIŞ ADEDİ :
PARAŞÜT TİPİ VE NO'SU :
YEDEK PARAŞÜT TİPİ VE NO'SU :
UÇUŞ /ATLAYIŞ YAPILAN BÖLGE :
YEDEK PARAŞÜT AÇIŞ YÜKSEKLİĞİ :
YEDEK PARAŞÜTÜ AÇIŞ ŞEKLİ :
ANA PARAŞÜTTE MEYDANA GELEN :
ARIZANIN ŞEKLİ VE SEBEBİ :

ÖĞRETMENİN TAVSİYELERİ :

TÜRK HAVA KURUMU (THK) İLE SPORTİF HAVACILIK KULÜPLERİ (SHK) ARASINDA YAPILACAK ..... EĞİTİM PROTOKOLÜ

1. AMAC:

Bu protokol; Sportif havacılık kulübündeki .....eğitim ve uçuşlarının, Türk Hava Kurumu Genel Başkanlığı ilgili yönergeleri doğrultusunda ve uçuş emniyet kuralları çerçevesinde yurt genelinde bir standardizasyon sağlanması ve bu konudaki esasların belirlenmesi amacıyla hazırlanmıştır.

2. KAPSAM:

Türk hava sahasında yapılacak sportif havacılık eğitim ve uçuş/atlayışlarını,

THK'dan sportif havacılık branşlarından her hangi birinde uçuş/atlayış yapmak ve yaptırmak için sertifika, lisans ve/veya eğitim yetkisi almış SHK ile SHK'ların faaliyetlerinde yer alan tüm pilot/paraşütçü/model uçakçı ile öğrencilere ve öğretmenlere ait esasları, bu tür faaliyetlerde uygulanması zorunlu usulleri ve standartları kapsar.

3. GENEL HUSUSLAR:

a. Sportif Havacılık Kulübü ..... kursunu, takip eden maddelerde açıklandığı şekilde icra edecektir.

b. Teorik eğitimler ve uçuş/atlayışlar; yıllık çalışma programlarında belirlenen tarihlerde ve bölgelerde yapılacaktır.

c. Eğitim programları, THK Sportif Havacılık Kulübü tarafından kurs verilecek branşın yönergelerinde belirtilen program dahilinde, Türkkuşu Genel Müdürlüğü ile koordine edilerek hazırlanacaktır.

d. Eğitimler, THK'dan Öğretmen Pilot sertifikasına sahip (EP), uzman/tecrübeli ve öğretmenlik kategorisi yeterli olan kulüp öğretmenlerince verilecektir.

e. Kurslarda öğrencilere, eğitim hava araçları ile ilgili yönergelerde belirlenen saat/sortide uçuş /atlayış yaptırılacaktır.

f. Uçuş/atlayışlar, uçulabilirlik düzeyi sertifikalandırılmış hava aracı ile yapılacaktır. Uçuş /atlayış emniyetini riske sokabilecek hava aracı kesinlikle kullanılmayacaktır.

h. Eğitimler için ihtiyaç duyulacak hava aracı ile diğer yardımcı malzeme/teçhizatlar ve telsizler, havacılık kulübü tarafından temin edilecektir.

i. Eğitimler esnasında uçuş/atlayış ve yer emniyeti ile ilgili işlemler ile kullanılacak malzeme/teçhizatın kontrolleri; kulüp öğretmenlerin koordinesinde yapılacaktır.

j. Eğitimler süresince öğrencilerin sorumluluğu Sportif Havacılık Kulübüne aittir.

k. Kursa alınan öğrenciler kurs başından sonuna kadar THK ve Sportif Havacılık Kulübü talimatlarına uyacaklardır.

4. İDARİ KONULAR:

a. Eğitimler için kullanılacak uçuş/atlayış ve destek malzemeleri Havacılık Kulübü tarafından karşılanacaktır.

b. Herhangi bir kaza halinde THK'nın dolaylı yada direkt herhangi bir sorumluluğu yoktur.

c. Kurs sonunda THK tarafından verilecek sertifikaya esas olmak üzere kursa iştirak edecek öğrencilerle ilgili belgeler Sportif Havacılık Kulübünce düzenlenecektir.

d. Kurslar, ...Yönergesi, ve THK Sportif Havacılık Kulüpleri Yönergesi esaslarına göre yapılacaktır.

5. YÜRÜRLÜK SÜRESİ:

a. Bu protokol imzalandığı/onaylandığı tarihten itibaren yürürlüğe girer. Süresi aynı yılın 31 Aralık tarihine kadardır.

b. Protokolün uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek sorunlar karşı tarafa ivedi olarak bildirilecek ve görüşmeler yoluyla çözülecektir.

c. THK tarafından yapılacak haberli-habersiz incelemelerde talimat ve yönergelere aykırı hareket edildiği tespit edildiği durumlarda, THK Genel Başkanlığı belirlenen protokol süresinin dolmasını beklemeden tek taraflı olarak protokolü fesh etmeye yetkilidir.

6. **TARAFLAR VE ONAY :**

İş bu protokol, Atatürk Bulvarı No:33 06100 Opera/ANKARA adresindeki Türk Hava Kurumu Genel Başkanlığı ve .....Sportif Havacılık Kulübü arasında ..... yılının ..... ayının ..... gününde yukarıdaki hususları teyiden, kurallar gereğince yetkili kılınmış temsilciler vasıtasıyla hareket eden taraflar,

iş bu protokolü yukarıda yazılı tarihte imzalayarak yürürlüğe koymuşlardır. Bu protokol üç sayfa ve altı maddedir.

Türk Hava Kurumu adına:

Sportif Havacılık Kulübü adına:

Eğitim Sportif Amatör Havacılık Müdürü

SHK Başkan Yardımcısı

THK Havacılık ve Eğitim Başkanı

SHK Başkanı

TAAHHÜTNAME

Adı – Soyadı :
 Baba Adı :
 Doğum Yeri Tarihi :
 Tahsili :
 Mesleği :
 Bağlı Bulunduğu SHK :

1. .... tarafından açılan ..... eğitimine katılmak istiyorum. Yapılan program dahilinde uçuş/atlayış hakkında verilen emir ve talimatlara harfiyen uymayı, eğitim süresince olabilecek kazalara karşı .....Sportif Havacılık Kulübünü ve öğretmenlerini sorumlu tutmayacağımı,
2. Kulüp araç, gereç ve malzemelerinin devlet malı sayıldığını ve bunlara karşı kasıtlı olarak zarar vermeyeceğimi kabul ediyorum. Eğitimim esnasında sorumlularca kabul edilecek makul sebepler dışında kasıtlı olarak herhangi bir şekilde hava aracına ve diğer tesislere zarar verdiğim takdirde ödemeyi,
3. Aldığım bu eğitim sonunda yetkilerim dahilinde, kurallara ve yönergelere bağlı kalarak uçuş/atlayış yapacağımı , emniyet kaidelerini her zaman ön planda tutacağımı ve meydana gelebilecek olaylarda ve kazalarda THK/ŞUBE/SHK ve bunlara bağlı çalışan öğretmenleri sorumlu tutmayacağımı taahhüt ediyorum.

İsteklinin Adı – Soyadı :

İmzası :

Tarih : ...../...../20.....

Adres _____:

.....

.....

YILIN SPORTİF HAVACILIK KULÜBÜ PUANLAMA TABLOSU

S/N	PUANLAMA ESASLARI	PUAN
1	BÜNYESİNDEKİ HER AKTİF BRANŞ SAYISI İÇİN	15
2	BÜNYESİNDEKİ HER AKTİF BRANŞ ÖĞRETMENİ İÇİN	10
3	FAI LİSANSLI HER SPORCU SAYISI İÇİN	5
4	DÜZENLEDİĞİ HER PLANÖR KURSU İÇİN	15
5	DÜZENLEDİĞİ HER PARAŞÜT KURSU İÇİN	10
6	DÜZENLEDİĞİ HER ÇHHA KURSU İÇİN	10
7	DÜZENLEDİĞİ HER R/C MODELUÇAK KURSU İÇİN	10
8	DÜZENLEDİĞİ HER ROKET/ SERBEST MODELUÇAK KURSU İÇİN	5
9	THK ADINA 1.SINIF ULUSLARARASI ŞAMPİYONA DÜZENLEMEK	100
10	THK ADINA 2.SINIF ULUSLARARASI ŞAMPİYONA DÜZENLEMEK	50
11	THK ADINA TÜRKİYE ŞAMPİYONASI DÜZENLEMEK	50
12	DÜZENLEDİĞİ BÖLGESEL ŞAMPİYONA	20
13	THK'NİN GÖREVLENDİRDİĞİ HAVACILIK FAALİYETİNE KATILMA (SHK ÜYE SAYISI X GÜN SAYISI İÇİN)	2
14	DÜZENLEDİĞİ HER HAVACILIK ORGANİZASYONU İÇİN (ŞENLİK, SERGİ, KONFERANS, SEMİNER... VB)	2
15	FAALİYET YILINI KAZA-KIRIMSIZ TAMAMLAMA	50
16	STANDARDİZASYON KONTROLLERİNE UYGUNLUK	50
17	KURBAN BAYRAMINDA THK ŞUBE ÇALIŞMALARINA KATILMAK (ÇALIŞAN SHK ÜYE SAYISI X GÜN SAYISI)	5
18	RAMAZAN AYINDA FİTRE- ZEKAT ZARFI DAĞITIP TOPLAMAK (ÇALIŞAN SHK ÜYE SAYISI X DAĞITILAN-TOPLANAN ZARF/ 50)	1
19	YEREL BASINDA YAYINLANAN HER HAVACILIK FAALİYETİ	1
20	ULUSAL BASINDA YAYINLANAN HER HAVACILIK FAALİYETİ	2